

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi opintotukilain muuttamisesta

Sivistysvaliokunta 12.11.2021

Ehdotukset

- Opintotukeen vaikuttavia tulorajoja korotetaan määrääkaisesti 25 prosentilla vuodeksi 2022.
 - Tuellisen kuukauden tuloraja nousisi 696 eurosta 870 euroon ja tuettoman kuukauden tuloraja 2 078 eurosta 2 600 euroon.
- Liikaa maksetun tuen takaisinperintää koskevassa säännöksessä tarkoitettuja euromääriä, jotka huomioidaan opiskelijan vuositulon ylittäessä vapaan tulon määrän vuonna 2022, korotetaan myös 25 prosentilla.
- Koska tulorajojen korotus ehdotetaan tehtäväksi vuoden määräajaksi, tulorajoja ei poikkeuksellisesti tarkisteta yleisen ansiotasoindeksin muutoksen mukaisesti vuonna 2022.
- Ehdotusten perusteella lisätään opintotukilakilain 17 a §:ään uusi 2 momentti sekä lakiin uusi 18 ja 27 b §.
- Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2022.

Esityksen tavoitteet

- Esityksen tavoitteena on parantaa nuorten työllisyyden edellytyksiä ja opiskelijoiden toimeentuloedellytyksiä.
- Tulorajojen määräaikainen korottaminen 25 prosentilla parantaa opiskelijoiden mahdollisuutta tehdä opintojen ohessa työtä ja täydentää opintotukea palkkatuloilla nykyistä enemmän vuonna 2022.
- Tavoitteena on lieventää opintotuen taloudellista tarveharkintaa vaarantamatta kuitenkaan päätoimisen opiskelun edellytyksiä.
- Opiskelijoiden työskentelymahdollisuuksien parantaminen tukee osaltaan työvoiman saatavuutta, ja sillä voi myös olla julkista taloutta vahvistavia vaikutuksia.

Vaikutukset opiskelijoiden asemaan

- Tulorajojen määräaikainen korottaminen edistäisi opiskelijoiden mahdollisuutta työskennellä opintojen ohessa nykyistä enemmän vuonna 2022 ilman, että se vaikuttaa opintotukeen vähentävästi.
- Esitys parantaisi niiden opiskelijoiden taloudellista tilannetta, joilla vuonna 2022 vuositulot ylittävät nykyiset vuositulorajat tai joiden ei tarvitse palauttaa tukea tulorajojen noustua.
- Tulorajojen korottaminen 25 prosentilla lieventäisi tarveharkintaa arviolta 38 000 opintotuen saajalla. Näistä uusia tuen saajia olisi arviolta 3 400.
- Tuen piirissä olevat voisivat saada 1-2 tukikuukautta nykyistä enemmän.
- Muutos lisäisi esimerkiksi päätoimisen, yhdeksän kuukautta vuodessa opintotukea nostavan opiskelijan mahdollisuutta lisätuloihin noin 3 000 eurolla vuonna 2022 vuositulorajan noustessa nykyisestä 12 498 eurosta 15 630 euroon.

Vaikutukset julkiseen talouteen ja työllisyyteen

- Esitys lisäisi opintotuen määrärahatarvetta vaihteittain vuosina 2022–2024. Opintotuen lisämäärärahan tarve aiheutuisi siitä, että tarveharkinta lievenee tulo rajojen noustessa.
- Vuonna 2022 määrärahatarpeen lisäys olisi arviolta 3,4 miljoonaa euroa, vuonna 2023 arviolta 2,5 miljoonaa euroa ja vuonna 2024 arviolta 8,1 miljoonaa euroa.
- Arvio vuoden 2022 määrärahatarpeen lisäyksestä perustuu arvioon uusien tukikuukausien määrästä, joka sisältää myös uudet tuensaajat. Vuosina 2023–2024 määrärahatarve kasvaisi edelleen

sen vuoksi, että vuositulo rajojen nosto vähentäisi opintotuen vapaaehtoisia palautuksia ja takaisinperintöjä.

- Tulorajojen määräaikaisen korottamisen arvioidaan kasvattavan verotuloja vuonna 2022 noin 24,3 miljoonaa euroa. Arvioidut verotulovaikutukset syntyvät työssäkäynnin lisääntymisen synnyttämästä kulutusverojen ja yhteisöveron tuoton kasvusta.
- Esitetyn tulorajojen korottamisen arvioidaan kasvattavan työllisyyttä noin 2 000 työllisellä vuonna 2022.

Esityksen valmistelua koskevat asiakirjat ja lausunnot löytyvät opetus- ja kulttuuriministeriön internetsivulta:

<https://okm.fi/hanke?tunnus=OKM058:00/2021>